

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk Romsenter
Postboks 113 Skøyen
Drammensveien 165
0212 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/9771-14	22.12.20

Statsbudsjettet 2021: Tildelingsbrev til Norsk Romsenter

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Mål og indikatorer	2
4.	Andre aktiviteter og oppdrag fra NFD	6
5.	Oppdrag fra andre departementer	6
6.	Andre forutsetninger og føringer	7
7.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2021	8
	Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen 2021	10
	Vedlegg 2: Fullmakter 2021	11

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norsk Romsenter (NRS) i 2021.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Norsk Romsenter i 2021. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete aktiviteter og oppdrag for 2021, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og

faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Norsk Romsenter fastsatt 21.12.20. Hovedinstruksen er vedlagt dette brevet.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Jf. Prop. 1 S (2020-2021) for Nærings- og fiskeridepartementet skal Norsk Romsenter i 2021 særlig prioritere følgende oppgaver:

- Arbeide for en konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked
- Arbeide for økt bruk av romvirksomhet for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen
- Bidra til effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning

Videre skal Norsk Romsenter, i samarbeid med relevante aktører, prioritere oppfølging av tiltakene i Meld. St. 10 (2019-2020) *Høytflyvende satellitter – jordnære formål – En strategi for norsk romvirksomhet*.

3. MÅL OG INDIKATORER

Formål

Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunnet.

Hovedmål

Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet

Delmål

1. Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked
2. Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen
3. Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning
4. Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Hovedmål: Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet

Norsk Romsenter skal arbeide for at romvirksomhet utnyttes som et strategisk og kostnadseffektivt verktøy for å løse viktige samfunnsutfordringer innenfor ulike politikkområder som nordområdene, utenriks- og forsvarspolitik, samfunnssikkerhet og beredskap, samferdsel, klima og miljø, fiskeri og landbruk.

Delmål 1: Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked

Norsk Romsenter skal arbeide for en konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked. Dette innebærer at norsk romnæring skal være i posisjon til å konkurrere om, og vinne, internasjonale kontrakter.

Indikator / annen styringsinformasjon	Utdypende beskrivelse og målemetode	Rapporteringskrav
Indikator 1 ESA geografisk retur (obligatoriske program, frivillige program og samlet)	Kvantitativ indikator som måler geografisk retur i ESA, med tilhørende kvalitativ vurdering fra NRS. I den kvalitative delen inkluderes en vurdering av porteføljen av kontrakter for utvikling av konkurransedyktige aktører.	<ul style="list-style-type: none"> - Returkoeffisient obligatoriske programmer - Returkoeffisient frivillige programmer - Returkoeffisient samlet - Supplerende analyse av utviklingen i den geografiske returen - Vurdering av porteføljen av kontrakter for utvikling av konkurransedyktige aktører
Indikator 2 Ringvirkning	Ringvirkningsanalysen oppdateres årlig av NRS basert på rapportering fra aktører som har mottatt følgemidler og/eller fått tildelt ESA-kontrakter. Ringvirkningsanalysen skal suppleres med en tilhørende kvalitativ vurdering av det oppnådde resultatet. I den kvalitative delen inkluderes en vurdering av posisjonen til den norske romnæringen i det globale markedet.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdatert ringvirkningsfaktor - Supplerende analyse av utviklingen i ringvirkningsfaktoren - Vurdering av posisjonen til den norske romnæringen i det globale markedet
Fast tilleggsinformasjon Kontraktvolum i EUs romprogram og i Horisont Europas klynge 4 – Digital, Industry and Space	Fast tilleggsinformasjon som baseres på data fra ESA, EU, Norges forskningsråd og norske aktører. Mulige kontrakter er avhengige av programmenes fase. NRS påvirker ikke disse tallene direkte. Formålet med denne rapporteringen er å belyse hvordan NRS har bidratt til å oppnå så like vilkår som mulig for norske aktører.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontraktvolum, beskrivelse av kontraktporteføljen med kvalitativ vurdering av porteføljens innhold og sammensetning

Delmål 2: Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen

Norsk Romsenter skal arbeide for at norske bedrifter og forsknings- og teknologimiljøer, også utenfor romnæringen, i økende grad utnytter romrelatert forskning, teknologi og tjenester for nyskaping og omstilling i næringslivet.

Indikator	Utdypende beskrivelse og målemetode	Rapporteringskrav
Indikator 1 Kontrakter som fremmer nyskaping og omstilling i og utenfor romnæringen	Kvalitativ vurdering av hvordan innvilgede kontrakter bidrar til nyskaping og omstilling i næringslivet. Vurderingen baseres bl.a. på en gjennomgang av innvilgede følgemidler og statistikk fra ESA. I denne sammenheng kan det vises til konkrete eksempler der NRS har fungert som et virkemiddel for å fremme nyskaping og omstilling.	<ul style="list-style-type: none"> - Antall og andel kontrakter av totalt antall nye kontrakter som bidrar til omstilling og nyskaping - Kontraktvolum - Beskrivelse av kontraktene med en vurdering av hvordan de bidrar til nyskaping og omstilling i næringslivet

Indikator 2 Nye aktører med følgemiddel- eller ESA-kontrakter	Beskrivelse av nye aktører som har kommet til med følgemiddel- eller ESA-kontrakter suppleres med en kvalitativ vurdering av hvordan disse bidrar til nyskaping og omstilling i næringslivet.	- Antall og beskrivelse av nye aktører - Beskrivelse av prosjektene - hvilke nye produkter, tjenester og komponenter utvikles. - Hvordan dette vurderes å bidra til nyskaping/omstilling i næringslivet -Kontraktvolum
Indikator 3 Norske aktørers bruk av EUs satellittbaserte tjenester	Indikatoren skal fange opp nedstrøms utvikling av produkter og tjenester, samt en beskrivelse av aktørene som bruker tjenestene til utvikling av sine produkter. Indikatoren baseres på en kombinasjon av kvalitative vurderinger og kvantitative målemetoder: <ul style="list-style-type: none"> • Nasjonal nedlesing av data: Antall Sentinel-1 scener over nordområdene nedlest og tilrettelagt for nasjonale brukere, og gjennomsnittlig leveringstid for disse. • INSAR Norge: antall målepunkter i Norge. Antall brukere. • Satellittdata.no: datavolum innhentet og tilrettelagt for nasjonale brukere. Antall brukere. 	- Beskrivelse av brukere/brukerkategorier, hvilke data lastes ned og for hvilke produkter og tjenester - Beskrivelse av utvikling i bruken: nye brukere, ny bruk av eksisterende/nye tjenester - NRS egenrevisning av ovennevnte.

Delmål 3: Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning

Norsk Romsenter skal arbeide for at offentlige aktører tar i bruk romvirksomhet på en effektiv og sikker måte for bedre å kunne løse sitt samfunnsoppdrag. Dette innebærer at det offentliges bruk av romvirksomhet er basert på løsninger som er formåls effektive og har god ytelse og dekning i norske interesseområder. Videre innebærer det god forståelse hos offentlige aktører hva gjelder sikker bruk av rominfrastruktur.

Indikator	Utdypende beskrivelse og målemetode	Rapporteringskrav
Indikator 1 Bruk av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester levert av EUs romprogram	Kvalitativ vurdering av bruken av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester (post 74), dekning og ytelse samt en beskrivelse av leverte rådgivningstjenester. Formålet er å belyse hvilke offentlige brukere tar i bruk hvilke tjenester for å løse hvilke oppgaver.	- Hvilke og hvordan offentlige aktører tar i bruk rominfrastruktur og satellittbaserte tjenester - Hvilke rådgivningsoppdrag NRS har bidratt med i denne forbindelse
Indikator 2 Tilrettelegging for utnyttelse av satellittbaserte tjenester i offentlig forvaltning	Kvalitativ vurdering av hvordan NRS har bidratt til å tilrettelegge for effektiv og sikker utnyttelse av satellittbaserte tjenester. Baseres på kvalitativ rapportering på bruken av post 74-midler, med utgangspunkt i aktivitetsrapportering i kontrakter.	- Beskrivelser av NRS' arbeid med tilrettelegging for bruken av f.eks. Copernicus nasjonalt bakkeselement, Galileo-PRS, interferens osv.

Indikator 3 Strategisk romfaglig rådgiving	Kvalitativ vurdering av hvordan NRS bidrar med sin fagkompetanse for å oppnå effektiv og sikker bruk av romvirksomhet i offentlig forvaltning	Beskrivelse av hovedtrekkene i NRS sitt rådgivningsarbeid, f.eks. relatert til offentlige utredninger, arbeidet i relevante offentlige fora, behovs- og mulighetsstudier og internasjonalt samarbeid.
--	---	---

Delmål 4: Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Norsk Romsenter skal arbeide for riktig og relevant kunnskap om bruk av romvirksomhet hos offentlige beslutningstakere, etater, forskningsmiljøer, næringslivet og befolkningen for øvrig.

Indikator	Utdypende beskrivelse og målemetode	Rapporteringskrav
Indikator 1 Riktige og relevante kommunikasjons-tiltak	Kvalitativ vurdering av kommunikasjonstiltakene som NRS har gjennomført. Kommunikasjonstiltak kan f.eks. inkludere brukerfora, ekspertgrupper, nettverksmøter, studentaktiviteter, webinarer, workshoper og konferanser.	- Beskrivelse av gjennomførte kommunikasjonstiltak med fokus på budskapet/tematikken, og ikke antall, samt hvilke brukergrupper kommunikasjonstiltakene er rettet mot
Indikator 2 Mediedekning	Kvalitativ vurdering av NRS mediedekning baseres på statistikk fra medieovervåkingstjeneste. At NRS oppfattes som en troverdig faglig kilde er en forutsetning når etablerte medier bruker etaten som kommentator i relevante saker.	- Oppslag i riks- og regionalmedia med NRS som romfaglig kilde - Oppslag i riks- og regionalmedia om romvirksomhet, også der NRS ikke er sitert - Supplerende analyse av ovennevnte med en vurdering av i hvilken grad NRS blir brukt som kilde/kommentator i relevante saker, der NRS er sitert eller burde vært sitert

4. ANDRE AKTIVITETER OG OPPDRAG FRA NFD

Norsk Romsenter skal i 2021 prioritere følgende aktiviteter og oppdrag:

- Utvikle etatens kompetanse som strategisk rådgiver for departementene, herunder særskilt juridisk, utredningsfaglig og romsikkerhetsfaglig kompetanse.
- Videreutvikle og styrke Norsk Romsenters koordineringsrolle i departementsfellesskapet, herunder bilateral dialog med departementene for å følge opp tiltakene i den nye rommeldingen, samt sekretariatsfunksjonene for Romutvalget og Romsikkerhetsutvalget.
- Norsk Romsenter skal i samarbeid med andre relevante myndighetsorganer bistå Nærings- og fiskeridepartementet i utforming av midlertidige krav om oppskyting til bane fra Norge og vurdere søknader knyttet til slike aktiviteter. Andre etater/aktører involveres ved behov. Dette omfatter også samarbeid med internasjonale aktører.
- Norsk Romsenter skal bistå Nærings- og fiskeridepartementet i videre utvikling av grunnlaget for en oppskytingsbase for småsatellitter på Andøya, herunder direkte bistand til Andøya Space i visse konsulterende og rådgivende oppdrag av begrenset omfang.
- Som oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 667, utrede behov for et nasjonalt senter for rombasert virksomhet. Utredningen skal være i tråd med kravene i utredningsinstruksen og forutsetter brukerinvolvering. Frist og andre føringer for utredningen vil spesifiseres i eget brev.
- Utarbeide satsningsforslag for 2023 for forpliktelser på ESAs ministerrådsmøte 2022.
- Norsk Romsenter og NSM skal sammen vurdere ansvarsfordeling for sikkerhetsspørsmål innen romvirksomhet, og gi en anbefaling som vil bidra til å tydeliggjøre ulike forvaltningsorganers roller og ansvar i spørsmål knyttet til romsikkerhet. Vurderingen skal bygge videre på utredningen som ble gitt til Romsikkerhetsutvalget i 2018. Vurderingen bør i tillegg se hen til relevante punkter i Meld. St.10 (2019-2020) – Høytflyvende satellitter – jordnære formål.

NFD og JD vil i fellesskap ha dialog med NRS og NSM om nærmere presisering av oppdraget. I den grad vurderingen frembringer informasjon av betydning for det pågående GNF-arbeidet, må informasjonen bringes inn i GNF-prosessen. Tentativ frist for underveisrapportering er 30.06.2021 og fremleggelse av en interimrapport innen 01.12.2021.

5. OPPDRAG FRA ANDRE DEPARTEMENTER

Oppdrag fra Forsvarsdepartementet

Norsk Romsenter skal bistå Forsvarsdepartementet med romfaglig rådgivning knyttet til sivil-militært samarbeid. Konkrete oppdrag omtales i egne oppdragsbrev.

Oppdrag fra Klima- og miljødepartementet

- a. Bistå med faglig støtte til Klima- og skoginitiativet (KLD) i forvaltningen av kontrakten om innkjøp av høyoppløselige satellittdata, og faglig støtte til arbeidet med å få til mest mulig nytte av innkjøpet. I 2021 er dette forventet å inkludere:

- Bidrag i arbeid med evaluering av satellittdata-anskaffelsen, med formål å vurdere evt forlengelse av kontrakten.
- b. Gi faglig støtte til Klima- og skoginitiativet i KLD på enkeltsaker. I 2021 er dette forventet å inkludere blant annet:
  - Notat om tilgang til satellittdata post 2024 for bruk til overvåking av tropisk skog.

Oppdragene, herunder frist, vil presiseres nærmere i egne oppdragsbrev.

6. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

6.1 Sikkerhet og beredskap

Departementets mål innen næringsberedskap er å bidra til at næringslivet gjøres i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Norsk Romsenter skal understøtte denne målsettingen og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

Norsk Romsenter skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten. Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Romsenteret har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere.

Det forventes at Romsenterets sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser. Romsenteret skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

6.2 Risikovurderinger

Norsk Romsenters risikovurderinger er en viktig del av styringsdialogen med departementet. Den overordnede risikovurderingen skal legge hovedvekt på å identifisere risikofaktorer som kan føre til at etatens mål ikke nås. Norsk Romsenter skal ha oversikt over de viktigste faktorene som kan innebære risiko for måloppnåelse, og sette i verk tiltak for å håndtere slike risikofaktorer, slik at risikoen holdes på et akseptabelt nivå. Risikovurderingen skal framgå av halvårsrapport og årsrapport.

6.3 Regjeringens inkluderingsdugnad

Norsk Romsenter skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Norsk Romsenter skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Norsk Romsenter hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i

CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, oppgis i årsrapporten. Norsk Romsenter skal rapportere i tråd med veilederen.

6.4 Bærekraftsmålene

Departementene følger opp FNs bærekraftsmål som ledd i sin løpende virksomhet. For å lykkes med å nå målene er det viktig at også underliggende virksomheter utnytter sitt handlingsrom til å nå bærekraftsmålene på best mulig måte. Bærekraftsmålene er flersektorielle, og det kan derfor være nødvendig å samarbeide med andre virksomheter for å lykkes best mulig. I årsrapporten for 2021 bes Norsk Romsenter om å redegjøre for hvordan aktivitetene i virksomheten, herunder det som inngår i å følge opp årets mål og oppdrag, også har bidratt til at Norge skal nå bærekraftsmålene. Omtalen skal beskrive hvilke bærekraftsmål virksomhetens arbeid har bidratt til og eventuelle utfordringer som virksomheten har i det videre arbeidet med bærekraftsmålene.

7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021

7.1 Budsjettvedtak

For Norsk Romsenter er det fattet budsjettvedtak på kap. 922.

<i>Utgifter</i>		<i>(i 1000 kroner)</i>
Kap. 922	Romvirksomhet	Beløp
Post 50	Norsk Romsenter	89 728
Post 70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	262 000
Post 71	Internasjonal romvirksomhet	510 200
Post 72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 200
Post 73	EUs romprogrammer	594 000
Post 74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	85 000
	Sum kap. 922	1 563 128

Norsk Romsenters oppdrag knyttet direkte til Klima- og skoginitiativet (KLD) finansieres med 1 mill. kroner over Klima- og miljødepartementets budsjett. Betalingskrav basert på forbruk vedrørende oppdragene rettes til KLD direkte.

Norsk Romsenter har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 7.2 under.

7.2 Budsjettfullmakter

Tilsagnsfullmakt

Norsk Romsenter gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd på 164,8 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske

romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 209,8 mill. euro.

Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av fullmakten i forklaringene til statsregnskapet.

7.3 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk Romsenter skal føre periodisert virksomhetsregnskap. Fra og med 2016 er det et krav at alle statlige virksomheter som fører periodisert virksomhetsregnskap, skal følge statens regnskapsstandarder (SRS), jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114/2015-2 av 23.11.2015.

7.4 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapittel 922 stilt til disposisjon for Norsk Romsenter.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mari Kallåk
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN 2021

Måned	Dato	Styringsaktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2020, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 1. mars 15. mars	Eventuelle innspill til revidert budsjett 2021 Årsrapport 2020, jf. krav i R-115 Budsjettforslag for 2022
April	xx. april/mai	Etatsstyringsmøte vår
Mai		
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20.sept: 20. sept.:	Halvårsrapport 2021 (inkl. risikovurdering) Status for økonomien per 31.aug. og eventuelle innspill til bevilgningsendringer for høstsesjon 2021
Okt.	Okt. - nov. xx. okt./nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2022 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. nov.	Eventuelle budsjettinnspill til store satsinger for 2023
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2022

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes i vedlegget "Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2021".

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2021

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.01.2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Norsk Romsenter for 2021, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Valutakonto, unntak fra bestemmelse i økonomistyringsreglementet, jf. brev fra Direktorat for økonomistyring 09.12.2014 (ref:14/8992-2).

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv R-110. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises i tillegg til følgende fullmakter:

- Nærings- og handelsdepartementets (NHDs) brev av 06.12.04 om ikrafttredelse av Norsk Romsenters personalreglement med virkning fra samme dato.
- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevdere og regnskapsførere.
- NHDs brev av 16.03.06 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet.

Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2021

1. Årsrapportering og regnskap for 2020

1.1 Avslutning av statsregnskapet for 2020

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2020 er meddelt i eget brev fra NFD med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2 Årsrapport for 2020

Frist: 1. mars 2021

Årsrapporten med årsregnskap for 2020 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg til malen, vil i tilfelle bli avtalt i styringsdialogen. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens rapportering om likestilling for 2020, se tabell nr.1 nederst på siden.

Vi minner om at rapportering knyttet til fellesføringen om inkluderingsdugnaden skal være i tråd med veiledningen på Arbeidsgiverportalen: <https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2021

2.1 Eventuelle innspill til revidert budsjett – omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen 2021

Frist: 1. mars 2021

Medio mai legger regjeringen fram en proposisjon om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Dersom virksomheten har innspill til saker som bør fremmes, ber departementet om at det for hvert enkelt forslag går fram:

- Kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallelljustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller fremmes som følge av endret risikobilde for virksomheten.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt.
- For eventuelle innspill om utgiftsøkninger, skal det gå fram hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen. Generelt gjelder det gjennom hele året at dersom etaten gjennom tiltakene i forrige punkt ser at det er stor risiko for at en bevilgning vil bli overskredet, skal departementet informeres snarest mulig.

2.2 Status for økonomien og eventuelle innspill til bevilgningsendringer i høstsesjonen 2021

Frist: 20. september 2021

Departementet ber etaten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2021. Rapportene skal være basert på statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett, endringer i bevilgning gjennom året, refusjoner/merinntekter).
- Regnskapsført i statsregnskapet per 31. august 2021.

- Prognose for hele budsjettåret 2021.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Rapporten per 31. august 2021 skal også omfatte eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger som bør fremmes i høstsesjonen. Krav til eventuelle innspill følger av punkt ovenfor om eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen.

Hvis Departementet ser behov for hyppigere rapportering så vil dette bli nedfelt i tildelingsbrev. I tillegg vil Departementet kunne bestille ekstraordinær rapportering om det er forhold som gjør det nødvendig.

3. Budsjettforslag og rapportering for 2022

3.1 Ordinært budsjettforslag for 2022 – rammeinnspill

Frist: 15. mars 2021

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år (justert ned med 0,5 % avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt). Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Budsjettproposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål, strategier og gjeldende budsjettramme og inneholde følgende:

- En vurdering av risikoer som kan få betydning for budsjettet i 2022. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer fra forrige risikorapportering.
- Omtale av hovedprioriteringer for 2022. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten skal ha oppmerksomhet på i 2022.
- Omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt, for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.

- Oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2020 (regnskapstall), 2021 (gjeldende budsjett) og 2022 (forslag gitt dagens ramme). I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) for 2022 på underpost 01.1 Lønn og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2 Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten i budsjettforslaget redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2023

4.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2023

Frist: 1. november 2021

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I Finansdepartementets retningslinjer for satsingsforslag for 2022-budsjettet framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. forslag med praktiske bindinger eller juridiske forpliktelser
2. forslag med sterke politiske bindinger som er varslet utad eller allerede besluttet av regjeringen
3. forslag om utgiftsøkninger til effektiviserings- og strukturtiltak, f.eks. digitaliseringstiltak. Det må foreligge en realistisk gevinstrealiseringsplan som viser at forslaget vil føre til konkrete innsparinger i senere budsjettår.

Vi legger til grunn at denne begrensningen også vil gjelde for 2023-budsjettet.

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2023 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, og hva vil vi oppnå?
2. Hvilke tiltak er relevante?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan der det er relevant for forslaget.

Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

5. Tabell til årsrapporten 2020

Etter likestillingsloven § 1 a, diskrimineringsloven § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 er alle statlige arbeidsgivere pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og meldeplikten). Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden. Aktivitetsplikten innebærer at statlige virksomheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I tillegg skal virksomhetene redegjøre i årsrapportene for iverksatte og planlagt tiltak.

Nærings- og fiskeridepartementet viser for øvrig til stortingsvedtak av 17. juni 2019 som innebærer en styrking av aktivitets- og redegjøringsplikten.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Kjønnsbalanse i antall og prosent					
	År	Menn i pst.	Kvinner i pst.	Antall totalt	Kvinnerns lønn av menns
Totalt i virksomheten	t-1				
	t-2				
Toppledelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1				
	t-2				
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1				
	t-2				
(eks. seniorrådgiver)	t-1				
	t-2				

HOVEDINSTRUKS FOR STYRINGEN AV NORSK ROMSENTER

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 21.12.2020

1 Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 21.12.2020 i medhold av gjeldende Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, heretter kalt Økonomiregelverket.

Hensikten med hovedinstruksen er å angi formål og hovedoppgaver for Norsk Romsenter (NRS) og å beskrive hvordan styringen av NRS skal foregå. Mer spesifikke styringssignaler og kortsiktige krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet og gjennom styringsdialogen.

Styringen av Norsk Romsenter generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge Økonomiregelverket med de tilføyelser og presiseringer som fremgår av denne instruks. Økonomiregelverket er overordnet hovedinstruksen. Ved bruk av hovedinstruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i Økonomiregelverket.

Instruksen erstatter tidligere hovedinstruks for styring av Norsk Romsenter fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 19.06.2014.

2 Formål for Norsk Romsenter

Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunn.

3 Hovedoppgaver

Norsk Romsenter skal:

- Være rådgiver for Nærings- og fiskeridepartementet og øvrige departementer og forvaltningsorganer i spørsmål som angår utvikling og bruk av romvirksomhet.
- Følge opp norsk deltakelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet på en måte som sikrer at Norges interesser ivaretas best mulig.
- Gjennom rådgivning og forvaltning av offentlige tilskudd legge til rette for romrelatert næringsutvikling i Norge.
- Gjennom rådgivning og forvaltning av offentlige tilskudd legge til rette for utvikling og bruk av romrelatert infrastruktur og tjenester som kan dekke nasjonale brukerbehov.
- Gjennom samordning av ulike forvaltnings- og brukerinteresser legge til rette for effektiv nasjonal beslutningstaking i spørsmål som angår romvirksomhet.

4 Tilknytningsform

Norsk Romsenter er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Dette innebærer at virksomheten ved NRS er nettobudsjettet. NRS beholder eventuelle ubrukte midler ved årets slutt og kan benytte egne inntekter til sitt formål og bestemme fordelingen av kostnader på drift og investeringer. De årlige bevilgningene dekker bidrag til internasjonal romvirksomhet, nasjonale følgeprogrammer og administrasjon av forvaltningsorganet. NFD gir budsjett disponeringsmyndighet gjennom årlige tildelingsbrev med de fullmakter som følger med. Romsenterets budsjett og regnskap skal følge budsjettåret for statsregnskapet. Virksomheten kontrolleres av Riksrevisjonen. De ansatte er statsansatte.

Tilsettingsforholdene reguleres av statsansattelovens og tjenestetvistlovens bestemmelser.

5 Styring av Norsk Romsenter

Næringsministeren har det konstitusjonelle og overordnede ansvaret for styring og forvaltning av NRS. Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter mål og styringsparametere for NRS på bakgrunn av dialog med virksomheten. Målene, parameterne og oppnådde resultater danner grunnlag for styringsdialogen mellom NFD og NRS. Departementets oppfølging av NRS' måloppnåelse vil normalt bli ivaretatt gjennom den ordinære styringsdialogen mellom virksomheten og departementet, jf. pkt. 6 nedenfor.

Departementets overordnede ansvar for styring av virksomheten framgår av Økonomiregelverket punkt 1.3 Myndighet og ansvar.

6 Styringsdialogen

Styringsdialogen består av følgende:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Virksomhetens årsrapport med årsregnskap
- Virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- Departementets tilbakemelding på rapporteringen
- Departementets etatsstyringsmøter med virksomheten

Styringssignaler kan gis muntlig eller skriftlig, og skal som hovedregel dokumenteres. Styringssignaler som er gitt muntlig i etatsstyringsmøter, skal referatføres. Referater forelegges Norsk Romsenter for uttalelse. All rapportering fra NRS til NFD skal være skriftlig. Etatsstyringsmøter skal utgjøre det formelle forumet for styring. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet.

7 Fagdialogen

I tillegg til styringsdialogen vil det være behov for å avholde møter der tema er av faglig art. Antall årlige fagmøter vurderes ved behov. Fagmøter skal normalt ha en dagsorden. Ved behov føres det referat fra fagmøter.

8 Annen dialog

Prinsipielle spørsmål og spørsmål av politisk karakter skal legges frem for Nærings- og fiskeridepartementet uten unødig opphold. Dette omfatter saker med mulig mediemessig eller politisk interesse samt vesentlig spørsmål om sikkerhet og beredskap.

NRS plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk/inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjettammer, og brudd på sentrale lover og regler.

9 Leder av virksomheten

Administrerende direktør har den daglige ledelsen av Norsk Romsenter, og er ansvarlig

overfor departementet for etatens måloppnåelse, eget ansvarsområde og den interne styringen jf. pkt. 11 nedenfor.

Administrerende direktør tilsettes av Kongen i statsråd for seks år med adgang til fornyet tilsetning én gang. Ansettelsesforholdet reguleres i arbeidskontrakten mellom administrerende direktør og Nærings- og fiskeridepartementet som arbeidsgiver.

10 Strategisk råd

NRS kan ha et strategisk råd. Formålet med rådet er strategisk dialog med, og rådgivning til, administrasjonen. Mandat for strategisk råd fastsettes av administrerende direktør. NRS' administrasjon står fritt i om den vil legge rådets synspunkter til grunn for virksomheten. Strategisk råd rapporterer til administrerende direktør. Rådets medlemmer kan ikke ha ansettelsesforhold i NRS. Alle administrative og økonomiske konsekvenser må håndteres av etaten selv innenfor etatens til enhver tid gjeldende rammer.

11 Krav til den interne styringen

Administrerende direktørs ansvar for den interne styringen framgår av Økonomiregelverket punkt 2.2 Myndighet og ansvar.

Administrerende direktør har ansvar for å påse at NRS' internkontroll er tilpasset virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet, at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres. Internkontroll skal primært være innebygd i virksomhetens interne styring.

Internkontrollen skal forhindre styringssvikt, feil og mangler, og oppfylle kravene til god internkontroll, jf. Økonomiregelverket punkt 2.4 Internkontroll.

12 Styring og forvaltning av tilskudd

NRS forvalter diverse statlige tilskudd til romvirksomhet. Forvaltningen skal skje i tråd med Økonomiregelverket punkt 6.3 Tilskuddsforvaltning, og bestemmelsene som fastsettes nærmere i departementets regelverk for hver enkelt tilskuddsordning:

- Regelverk for tilskudd til kontingent i European Space Agency og tilskudd til internasjonal romvirksomhet fastsatt 14.oktober 2008
- Retningslinjer for ordningen med offentlige tilskudd til nasjonale følgeprogrammer fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for forvaltning av tilskudd til nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter fastsatt 1. juli 2014
- Regelverk for tilskudd til norsk deltakelse i utbyggingen av det europeiske satellittnavigasjonssystemet Galileo fastsatt 16. mars 2010

Det vises til årlige tildelingsbrev for eventuelle føringer knyttet til statlige tilskudd. Eventuelle nye tilskuddsordninger vil bli omtalt i tildelingsbrevet.

13 Endringer i instruksen

NFD kan endre hovedinstruksen. NRS skal bli forelagt forslag til endringer for uttalelse.
NRS kan fremme forslag til endringer i hovedinstruksen overfor NFD.

Nærings- og fiskeridepartementet 21.12.2020

Mette I. Wikborg
departementsråd